

ПРО ЗАЙНЯТІСТЬ НАСЕЛЕННЯ В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

Алімов Г. О., Косарім О. О.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Будь-яка війна завжди призводила до різкого зниження соціальних стандартів. Перехід виробництва на військове виробництво, призив чоловіків в армію, скорочення ринку споживання, зменшення сировинних запасів на користь військових заказів – ось основні чинники зниження рівня життя.

Ще одним чинником є скрите безробіття та скорочення зайнятості. Цікаво, що перші подібні дослідження було виконано ще в часи Першої світової війни.

Згідно з даними фабрично-заводської промисловості в Варшаві (яка в той час була в складі Російської імперії) за час з 20 липня по вересень 1914 року закрилося 52 фабрики на яких працювало 46,5 тисяч робітників, скоротили своє виробництво більше 1.000 підприємств, на яких число робітників скоротилося на 115.000 чоловік. 125 підприємств розширили своє виробництво, набравши 17.000 нових робочих. Становище фабричної промисловості у Варшаві на 20 вересня 1914 року характеризувалося наступними даними: припинили роботу 79 підприємств, на яких працювали більше 11.000 робітників; працювали скороченим варіантом 51 підприємство, на яких працювало майже 13.000 чоловік з яких 7.500 стали безробітними [1, с. 213].

Таким чином, 6 днів на тиждень працювало лише 5.400 осіб, кілька днів на тиждень працювало понад 11,5 тисяч осіб та понад 23.000 осіб були зовсім позбавлені роботи. Вже до першого вересня 1914 р. становище було значно складнішим: проблеми з'явилися у понад 65.000 осіб. При цьому кількість безробітних перевищувала 41.000 осіб, а роботу мали лише близько 24.000 осіб.

6 днів на тиждень працювали тільки заводи, які мали замовлення військового відомства. Робітники, які працювали менше двох днів на тиждень, не могли забезпечити харчування своїх сімей.

Крім того у Варшаві було багато підприємств не фабричного типу, так званих ремісничих майстерень. Інколи в них працювало до 50 робітників. Також була велика кількість посередницьких контор, магазинів, які роздавали роботу додому. Число робітників цих підприємств сягало 25.000 чол. Практично усі вони, за виключенням невеликою кількістю кравців, працюючих на проїжджих офіцерів, стали безробітними.

За самими скромними оцінками, кількість безробітних у Варшаві ще до кінця 1914 р. досягала 50.000 осіб, а разом із сім'ями до 150.000 осіб. Цікаво, що заборона продажу алкогольних напоїв в Імперії відбилася на заводах пивоварних і горілчаних, всі вони поступово скоротили виробництво і навіть деяких з них було зовсім закрито. Але в течії небагато часу більшість з них знайшло вихід. На частині підприємстві почали виготовляти різного роду шипучі напої, інші зайнялися виробництвом сухарів для потреб армії [1, с. 223].

Література:

1. Тюрин С. П. Труд и заработная плата в фабрично-заводской промышленности. М. Городская типография, 1915. С. 212-240 с.